

“Ακόμα κι αυτή η άλωση της Κωνσταντινούπολεως
ωχριά μπροστά στη Μικρασιατική καταστροφή.”
Σπέραν Τσεάκη

Κ.Ε.Μ.Ι.Π.Φ.

Περιοδική Έκδοση του Κέντρου Σπουδής και Ανάθετης Μικρασιατικού Πολιτισμού

• Αρ. φύλλου: 3 • Νοέμβριος 2005 • Τιμή: 0,01 ευρώ

Από τον Πρόεδρο...

Αγαπητοί φίλοι,

Από τα πράγματα πια, ο Νοέμβρης θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ο μήνας, ο καλός του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ..

Όπως πέρσι, έτσι και εφέτος, στις ίδιες σχεδόν ημερομηνίες (πέρσι: 26, 27, 28, εφέτος: 25, 26, 27 Νοεμβρίου), παρουσιάζεται, με σκοπό να γίνει θεσμός, το Συμπόσιο μας, με το γενικό πάντα τίτλο: «Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας από την αρχαιότητα έως τη Μεγάλη Έξοδο».

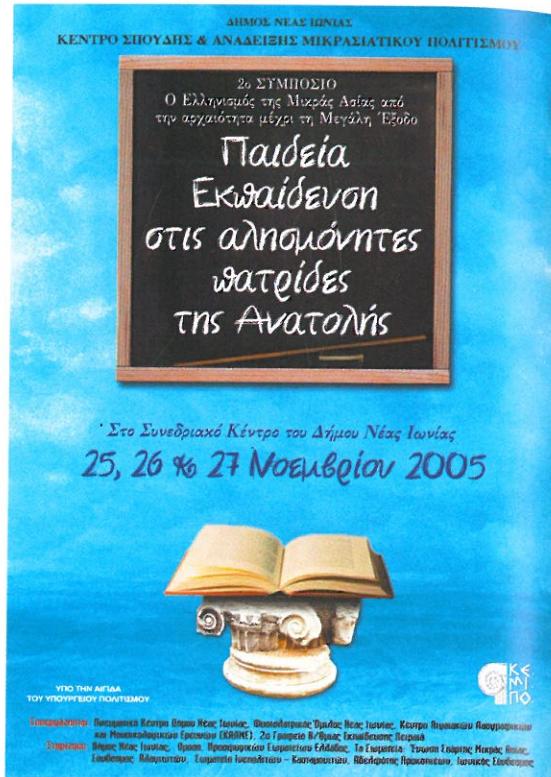
Όπως είχαμε πει στο 1° Συμπόσιο, το 2° και τα επόμενα θα έχουν πλέον εξειδικευμένες θεματικές.

Ξεκινούμε, λοιπόν, με το θέμα: «Παιδεία – Εκπαίδευση στις Αλησμόνητες Πατρίδες της Ανατολής». Μια ενότητα που πράγματι, όταν ανακοινώθηκε, είχε ισχυρή απήχηση στον κύκλο των ιστορικών, των μελετητών, των ειδικών, αν κρίνει κάποιος από το γεγονός ότι βρεθήκαμε στη δύσκολη θέση να κλείσουμε πολύ νωρίς τον κύκλο των ομιλητών, αφού πράγματι οι «προσφορές» ήταν πολλές και αξιόλογες.

Τότε όμως παρουσιάστηκε και η ανάγκη να προχωρήσουμε σε περαιτέρω εξειδίκευση με το να αναδειχουμε, πέρα από τις συνθετικές αναφορές και αναλύσεις, την προσφορά ορισμένων περιοχών και κοινοτήτων της Μικράς Ασίας, οι οποίες ιδιαιτέρως επιδόθηκαν, με δεδομένη τη μεγάλη σημασία της Παιδείας για την επιβίωση του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας στη Μικρασία, στην οργάνωση της Εκπαίδευσης των νέων.

Ετούτο το Συμπόσιο έχει βέβαια και την έκπληξή του. Πρόκειται για την παρουσία ανάμεσά μας της Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου της Ευρώπης, της γνωστής Βυζαντινολόγου κ. Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ. Θα κοσμήσει το Συμπόσιο ως προσκεκλημένη του.

Ευχαριστίες οφείλονται και στους εισηγητές, που θα καταθέσουν την επιστημοσύνη τους τις τρεις ημέρες του Συμποσίου.

Σας χαιρετώ,
Ο Πρόεδρος, Χάρης Σαπουντζάκης

2° Συμπόσιο του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

«Παιδεία – Εκπαίδευση στις αλησμόνητες πατρίδες της Ανατολής»

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού.

- Ομιλίες, από διακεκριμένους επιστήμονες, ερευνητές και μελετητές
- Παιδαγωγικά εργαστήρια με θέμα «Παιδεία και Ιστορία της Μικράς Ασίας»
- Συναυλίες με τραγούδια και σκοπούς από την περιοχή της Μικράς Ασίας
- Έκθεση φωτογραφίας σχολείων και μαθητών του ελληνισμού της Μικράς Ασίας
- Δεξιώση με παραδοσιακά μικρασιατικά εδέσματα.

Συνεργάζονται:

Πνευματικό Κέντρο Δήμου Νέας Ιωνίας
Φυσιολατρικός Όμιλος Νέας Ιωνίας Κέντρο Αιγαιακών Λαογραφικών και Μουσικολογικών Ερευνών
2° Γραφείο Β/βάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά

Στηρίζουν:

Δήμος Νέας Ιωνίας
Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος
Ένωση Σπάρτης Μικράς Ασίας
Σύνδεσμος Αλαγιωτών Νέας Ιωνίας
Σωματείο Ινεπολιτών-Κασταμονιτών
Αδελφότης Προκοπιέων
Ιωνικός Σύνδεσμος

Αναλυτική αναφορά στους ομιλητές και το πρόγραμμα του Συμποσίου θα γίνει στο επόμενο τεύχος του περιοδικού.

Χορηγός
Υπουργείο Πολιτισμού
Χορηγός Επικοινωνίας
Εφημερίδα «Ζω στη Νέα Ιωνία»

2 Υ.Γ. Είχε δοθεί στο τυπογραφείο το κείμενο, όταν ανακοινώθηκε ότι ο εξοχώτατος Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρολος Παπούλιας θα λαμπρύνει με την παρουσία του το Συμπόσιο. Πρόκειται βέβαια για μεγάλη τιμή στο Δήμο μας, αφού πρώτη φορά θα τον επισκεφθεί Πρόεδρος Δημοκρατίας!

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το «Μετάξι»

της Χρυσάνθης Αθηνάκη *

Το πρώτο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Κέντρου Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Πολιτισμού πραγματοποιήθηκε από την 12η έως και την 19η Οκτωβρίου 2005 στους χώρους του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., με τη στενή συνεργασία της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας του Δήμου Νέας Ιωνίας. Το πρόγραμμα αυτό ήταν αφιερωμένο στο «μετάξι» και την μεταξοκαλλιέργεια.

Ο στόχος της επιλογής του θέματος ήταν διπλός: (α) να τιμηθούν οι πρώτοι κάτοικοι της Ν. Ιωνίας, που έφεραν από τις πατρίδες τους στη Μ. Ασία τη γνώση της μεταξουργίας, της υφαντουργίας και της ταπητουργίας (ο χώρος όπου στεγάζεται το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. υπήρξε το εργοστάσιο της γνωστής μεταξουργίας «Αφροδίτη» της Νέας Ιωνίας) και τις ανέπτυξαν τόσο, ώστε η Νέα Ιωνία να ονομαστεί αργότερα το «Μάντσεστερ της Ελλάδας» και (β) κατά κύριο λόγο να γνωρίσουν οι μαθητές της ένης τάξης Δημοτικού όλων των σχολείων της Ν. Ιωνίας, στους οποίους απευθύνοταν το πρόγραμμα, το μεταξοσκώληκα και να δουν ζωντανά την εκτροφή του, καθώς και την ύφανση του μεταξιού στα εργαλειά του Μουσείου Υφαντουργίας - Ταπητουργίας του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

Πολλοί εθελοντές εργάστηκαν για την πραγματοποίηση του προγράμματος.

Ουσιαστικός παράγοντας ο σηροτρόφος – καλλιτέχνης κ. Γιάννης Σαλής, ο οποίος έδειχνε ζωντανά στους μαθητές όλη την εξέλιξη της καλλιέργειας.

Πεταλούδες που γεννούσαν τα κίτρινα αυγά τους! Μεταξοσκώληκες διαφόρων ηλικιών-μεγεθών, που τρέφονταν με φύλλα μουριάς και αναδεύονταν μέσα στα χέρια των παιδιών, που ήθελαν να τους πιάσουν! Σκουρόχρωμα αυγά, που θα εκκολαφθούν αργότερα! Χρυσαλίδες! Μεταξοκλωστές στις διάφορες φάσεις επεξεργασίας τους και έργα από κουκούλι φτιαγμένα από τον κ. Σαλή.

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα με τη σειρά!

Το πρόγραμμα διαρκούσε μία διδακτική ώρα. Μετά την υποδοχή και τη σχετική ενημέρωση των μαθητών και των δασκάλων τους από τον Πρόεδρο του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. κ. Χάρη Σαπουντζάκη και την Πρόεδρο της Δ.Ε.Π. κ. Ρεγγίνα Ουσταμπασίδου, τα παιδιά έβλεπαν μια μικρή ταινία για την καλλιέργεια του μεταξοσκώληκα, την οποία σχολίαζε ύστερα από μία εισαγωγή στην

ιστορία του μεταξιού η υπογράφουσα. Στη συνέχεια, ο αντιπρόεδρος του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. κ. Μάκης Λυκούδης οδηγούσε τα παιδιά σε μια σύντομη περιήγηση στα εκθέματα του Μουσείου και τέλος στη ζωντανή επίδειξη της εκτροφής από τον κ. Σαλή. Τελευταίοι παρελάμβαναν τους μαθητές ο εκπρόσωπος των Υφαντουργών Ν. Ιωνίας κ. Γαβριήλ Σιδηρόπουλος ή ο κ. Χρήστος Χατζηιωάννου, μέλος του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., και τους μυούσαν στα μυστικά της ύφανσης. Κάποιες φορές είδαμε και τον τρόπο δημιουργίας των χαλιών από τον κ. Κοσμά Ιωάννου.

Η ενδιαφέρουσα για τα παιδιά επίσκεψη δεν μπορούσε παρά να κλείσει με το παραδοσιακό κέρασμα, όχι βέβαια με γλυκό του κουταλιού, αλλά με ένα χυμό, ο οποίος τα δρόσιζε πριν πάνε στο σχολείο τους, για να συνεχίσουν τα μαθήματά τους.

* Η Χρυσάνθη Αθηνάκη είναι φιλόλογος.

Παραθέτουμε την έκθεση μαθήτριας που παρακολούθησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. για το «Μετάξι»

Πέμπτη, 20 Οκτωβρίου 2005

Ιωσηφίδην Εφένη

4ο Δημοτικό Σχολείο Ν. Ιωνίας, Τάξη Στ'

Θέμα: «Έντυπωσεις από την επίσκεψη στο πρόγραμμα για το "Μετάξι"».

Την προηγούμενη Πέμπτη επισκέφτηκα με την τάξη μου το πολιτιστικό Κέντρο της Ν. Ιωνίας, το οποίο έχει συγκεντρώσει πολύ χρήσιμες πληροφορίες και παραδοσιακά κευτήλια των προγόνων μας.

Οο πλησιάζαμε, η αγωνία μου μεχάνισε γι' αυτό που θα ακολουθούσε. Στην αρχή μια κυρία μας έκαψε μια σύντομη, αλλά περεκτική εισαγωγή στο δέμα. Έπειτα, παρακολούθησα ένα ντοκυμαντέρ για το μεταξοκώδηκα, μια εξηγούσε τη μετάξιαξη του οκουληκιού αυτού σε πεταλούδα και τον κύκλο της ζωής του. Η προβολή αυτή πλούτισε τις γνώσεις μου.

Μετά επισκέφτηκαμε το λαογραφικό μουσείο. Θαύμασα τα ωραία πατροπαράδοτα σκεύη που υπήρχαν σε μια παλιά, απλή κουζίνα που ξεχείλιζε από παράδοση, ομορφιά και πολιτισμό. Ένα κρεβάτι με χειροποίητα κεντήματα και μαξιλαράκια. Κάποια όργανα που τους βοηδούσαν στη δουλειά τους, όπως μια ζυγαριά (χια οκάδες), μια τοάντα.

Περισσότερο μου άρεσαν οι παραδοσιακές φορεσές, οι οποίες ήταν πραγματικά έργα τέχνης. Με ωραίες κόκκινες κλωτές, που είχαν ταιριάστει και δημιουργούσαν καταπληκτικούς συνδυασμούς. Δες και τις έχει δημιουργήσει δείο χέρι.

Έπειτα κατευθυνθήκαμε σε μια αίθουσα, που ένας οπροτρόφος θα μας έδειχνε ζωντανά όσα ήδη είδαμε στην προβολή. Μας εξήγησε το ζευγάρωμά τους, πώς έπαψαν απ' τα κουκούλια το νήμα. Μας είπε επίσης πώς το φυσικό ύφανσα από μετάξι είναι το καλύτερο. Ήταν τόσο λεπτό που πετούσε και το χαρακτήριζε εύκολα θαύμα της.

Μετά μας έδειξε τα πραγματικά έργα τέχνης, που είχε φτιάξει ο ίδιος. Ήταν φανταστικά. Περισσότερο απ' όλα μου άρεσε ο πίνακας με το περιστέρι, δεν μπορούσα να φανταστώ ότι ήταν από μετάξι.

Στο τέλος της ξενάγησης αυτής μας έδειξαν την εξέλιξη του αργαλειού. Πώς ξεκίνησε και πόσο σύγχρονος κατέληξε να είναι. Υπήρχε πολλή ποικιλία, μιας και το κέντρο αυτό ήταν πλιότερα εργοστάσιο υφαντουργίας.

Όταν φεύγαμε ήμουν πολύ χαρούμενη, που μπόρεσα και παραβρέθηκα σε κάτι τόσο ομαντικό, που μπορεί να μνή το ξαναδώ ποτέ στη ζωή μου.

Σημείωση: η έκθεση παρουσιάζεται όπως ακριβώς γράφτηκε.

«Πάρτε μαζί σας νερό, θα περάσουμε ερήμους»

του Βαγγέλη Μηλιώρη *

Την ανθρώπινη ιστορία την ξεκινούν οι Μύθοι της και αντιστρέφοντας τη σκέψη, η Μυθοπλασία είναι η ιστορία του Αρχέγονου Ανθρώπου. Μέχρι τον 60 αιώνα π.Χ.! Γιατί τότε, στην γη της Ιωνίας, εκδηλώνονται συγκροτημένα οι απαρχές του φιλοσοφικού (και του επιστημονικού ταυτόχρονα) στοχασμού. Η ανθρώπινη διάνοια υψώνεται προς μια καθολική θεώρηση του κόσμου και διεισδύει κατάπληκτη (αλλά και έντρομη) στο μυστήριο της ύπαρξης και του σύμπαντος. Νομίζω ότι πρέπει να δούμε τα πράγματα αναλυτικότερα: Στην πορεία της ανθρωπότητας συνέβησαν τρία κοινοϊστορικής σημασίας γεγονότα: και τα τρία στη Μικρά Ασία! Και τα τρία (για άγνωστους λόγους) ποτέ δεν συνδέθηκαν μεταξύ τους... Μόνον ένας Έλληνας ιστορικός προσπάθησε, με επιτυχία, να δώσει μια ικανοποιητική ερμηνεία του «ΓΙΑΤΙ ΣΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ;»

Θα το επαναλάβουμε: Η μεγαλύτερη στιγμή στην πορεία του ανθρώπου προς την πνευματική τελείωση είναι αναμφίβολα η αιφνίδια παρουσία και το έργο των Ιώνων φιλοσόφων. Μια σειρά από γιγάντιες μορφές περί τον 60 αιώνα π.Χ. προσπάθησε και πέτυχε με το Λόγο να ερμηνεύσει τα φαινόμενα του κόσμου και της ζωής, με απόλυτα ικανοποιητικό τρόπο. Η αφηρημένη σκέψη, το πεπερασμένο και το άπειρο, η θεωρία της αφθαρσίας της ύλης, η θεωρία της απροσδιοριστίας της ύλης, η θεωρία των χορδών, η θεωρία της σχετικότητας, η ατομική θεωρία, όλα ειπώθηκαν και μελετήθηκαν τότε. Από τον Ηράκλειτο τον Έφεσο, το Θαλή, τον Αναξίμανδρο και τον Αναξιμένη από τη Μίλητο, τον Λεύκιππο (που και αυτός γεννήθηκε στη Μίλητο), τον Ξενοφάνη από τον Κολοφώνα, το Δημόκριτο (παιδί Κλαζομενίων αποίκων στα Άβδηρα), τον Αναξαγόρα από τις Κλαζομενές, και άλλων 300 τον αριθμό φιλοσόφων που δυστυχώς ελάχιστα γνωρίζουμε για το έργο τους.

Θα σταθούμε για λίγο στον Αναξαγόρα.

Ο Αναξαγόρας, στο φυσιοκρατικό τρόπο ερμηνείας του Σύμπαντος, εισάγει για πρώτη φορά έστω και δειλά την έννοια του *Nou*. Αυτός (ο *Nou*) συνδέει τα άπειρα σε αριθμό και ελάχιστα σε μέγεθος στοιχεία και δημιουργεί τις οντότητες και τις οργανώνει. Ένα βήμα μετά, με τον Σωκράτη -έναν Χριστιανό πριν το Χριστό- η ιδέα του *Nou* παίρνει μια Ηθική Βαρύτητα, αφού αυτός εναρμονίζει τα στοιχεία της Υπαρξης αλλά ταυτόχρονα ελέγχει και καθοδηγεί την πορεία τους.

Εξακόσια χρόνια αργότερα έχομε άλλη μια αποφασιστική επίδραση του Μικρασιατικού Ελληνισμού στη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού: στη Μικρά Ασία πρωτακούστηκε το κύριγμα του Θεανθρώπου, όταν αποφασίστηκε από τους Αποστόλους η διάδοση του Χριστιανισμού έξω από το χώρο της Παλαιστίνης. Η Μικρά Ασία και η Ελληνική Γλώσσα χρησίμεψαν καταλυτικά στη διάδοση των Ευαγγελίων και των άλλων κειμένων της Καινής Διαθήκης. Οι Μικρασιατικές πόλεις όπου έλαμψαν οι εφτά πρώτες Χριστιανικές εκκλησίες, οι «εξτά Αστέρες» της Αποκάλυψης του Ευαγγελιστή Ιωάννη είναι: η Έφεσος, η Σμύρνη, η Πέργαμος, τα Θυάτειρα, οι Σάρδεις, η Φιλαδέλφεια, και η Λαοδίκεια.

Χίλια χρόνια μετά το Θαλή, αυτή τη φορά στο Βυζάντιο, θα συμβεί ένα τρίτο όμοιας βαρύτητας γεγονός. Εδώ, μια παρένθεση για το Βυζάντιο: τα μεσαιωνικά μας χρόνια είναι μια παράγραφος που αποφεύγομε συνήθως να αγγίζουμε. Όμως το Βυζάντιο δεν είναι φοβισμένη προσευχή. Είναι μια χιλιόχρονη Αυτοκρατορία των Ελλήνων και -με απόλυτη επίγνωση του τι υποστηρίζομε- πιστεύουμε ότι την καίρια πολιτική, στρατιωτική, καλλιτεχνική, πολιτισμική του παρουσία στην ιστορία του κόσμου τη χρωστά στο ρωμαλέο και ακατάποντο Μικρασιατικό στοιχείο που το στήριζε και το ζωγονούσε.

Τρεις κορυφαίες μορφές της φιλοσοφίας του χριστιανικού πολιτισμού, αυτή τη φορά στην καρδιά της Μικράς Ασίας, την Καππαδοκία, ο Μέγας Βασίλειος, ο Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός και ο Γρηγόριος ο Νύσσης, ο νεώτερος αδελφός του Μεγάλου Βασιλείου (ιδιαιτέρως αυτός) θα επιτύχουν να συνδέσουν το κρυστάλλινο Έλληνα Λόγο, με το Μέγα Μυστήριο του Χριστιανικού Μηνύματος κατά τρόπο μοναδικό.

Ειδικά ο Γρηγόριος ο Νύσσης, περισσότερο από όλους τους Πατέρες της Εκκλησίας, με τα συγγράμματά του έδωσε μέγιστο φιλοσοφικό έρμα και πλάτος στα Χριστιανικά διδάγματα. Στα έργα του, εκτός από μια καθαρώς ελληνική προσέγγιση στην ανάλυση της ανθρώπινης σχέσης με το Θεό, έχομε και την πρώτη και πληρέστερη αποτύπωση της Μεταφυσικής και Μυστικής ουσίας του Ανθρώπου.

* Ο Βαγγέλης Μηλιώρης αρθρογραφεί στον τοπικό τύπο για θέματα που αφορούν τη μικρασιατική πνευματική και πολιτισμική δημιουργία.

Τα Νέα των Ιωνιώτικων Μικρασιατικών

Σωματείων - Σύνδεσμος Αλαγιωτών

του Κώστα Τσοπανάκη *

Ο Σύνδεσμος Αλαγιωτών, μικρασιατικό σωματείο της Ν. Ιωνίας και ιδρυτικό μέλος του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., αναπτύσσει ποικίλες δραστηριότητες με γνώμονα την αφύπνιση και διατήρηση της ιστορικής μνήμης των μελών του. Εκ παραλλήλου, σε όλη την πορεία του ανέπτυξε τις σχέσεις των μελών και φίλων του με κατοίκους της Αλάγιας στην Τουρκία.

Από το Σεπτέμβριο του 2000, που υπογράφηκε η πρώτη πράξη της αδελφοποίησης του Δήμου Ν. Ιωνίας και του Δήμου της Alanya, την οποία είχε χαιρετίσει με επιστολή Του ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαίος, οι επαφές των δύο πόλεων και οι πολιτιστικές ανταλλαγές υπήρξαν συχνές.

Με στόχο τη φιλία των δύο λαών και την επιθυμία να παραλάβει η νέα γενιά έναν κόσμο απαλλαγμένο από απειλές και πολέμους, ο Σύνδεσμος Αλαγιωτών οργάνωσε το Μάιο του 2005 ένα ακόμη πολιτιστικό ταξίδι στην πόλη των προγόνων μας, με την ευκαιρία του ετήσιου φεστιβάλ της Alanya. Δημοτικοί Σύμβουλοι της Νέας Ιωνίας, καθώς και 15 μέλη από το χορευτικό εργαστήρι του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου, συμμετείχαν στην αποστολή και έζησαν την μοναδική εμπειρία της επικοινωνίας με τους σημερινούς κατοίκους

του πανέμορφου παράλιου τόπου.

Ανταποδίδοντας τη φιλοξενία, ο Δήμος Νέας Ιωνίας, μέσω της Κοινωνικής Υπηρεσίας, προσκάλεσε 14 παιδιά και 4 συνοδούς στην κατασκήνωση του Αλεποχωρίου, στο πλαίσιο του προγράμματος «Τα παιδιά Πρεσβευτές της Ειρήνης», τον Αύγουστο του 2005. Οι προσκεκλημένοι απόλαυσαν την ελληνική φιλοξενία, δημιούργησαν φίλιες, πλάτυναν τους οριζόντες της ανθρώπινης επικοινωνίας και μας αποχαιρέτησαν εμφανώς συγκινημένοι. Ο Σύνδεσμος Αλαγιωτών, από τη θέση του στην Επιτροπή Στήριξης του προγράμματος, στάθηκε αρωγός στην επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων.

Σε επιστέγασμα της επικοινωνίας που αναπτύχθηκε την προηγουμένη πενταετία, ο Δήμαρχος της πόλης μας προσκάλεσε τον ομόλογό του από την Alanya στις 19-23 Οκτωβρίου 2005, για την υπογραφή της επίσημης Πράξης Αδελφοποίησης των δύο πόλεων.

Σε έκτακτη πανηγυρική συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Οκτωβρίου, με την παρουσία πλήθους δημοτών και εκπροσώπων φορέων, έλαβε χώρα η επικύρωση της Αδελφοποίησης των δύο Δήμων, της Νέας Ιωνίας Αττικής με την Alanya, την Αλάγια των παπούδων μας, την πόλη της καρδιάς μας, των διηγήσεων της γιαγιάς, της πίκρας και της νοσταλγίας. Το Φαροχώρι του 1922 δεν υπάρχει πια. Η Αλάγια μας είναι τώρα η Alanya των 200.000 κατοίκων, γνωστό τουριστικό θέρετρο σε όλον τον κόσμο.

Ο Δήμαρχός της Alanya, Hasan Sipahioglu, ο Δημοτικός Σύμβουλος και υπεύθυνος διεθνών σχέσεων Murat Levent Kocak και άλλοι Δημοτικοί Σύμβουλοι, παιδιά παλιών οικογενειών Αλαγιαλήδων -με μνήμες από τις διηγήσεις των γιαγιάδων και εκείνοι- εκφράζουν την ανάγκη επικοινωνίας των κατοίκων των δύο πόλεων.

Ο δε Δήμαρχος της Νέας Ιωνίας, Γιάννης Χαραλάμπους, θεωρεί την αδελφοποίηση, σύμφωνα με όσα κατέθεσε και σε διεθνές συνέδριο δήμων στο Παρίσι (Μάιος 2004), ως πράξη με βαθύ πολιτικό και παγκόσμιο ενδιαφέρον, μία αδελφοποίηση που ξεκινά από τη βάση, το λαό και όχι την κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας.

Όραμα του Συνδέσμου Αλαγιωτών είναι και παραμένει να κληροδοτήσουμε στους νέους μας ένα μέλλον ασφαλές, ένα Αιγαίο Φιλίας και Ειρήνης.

* Ο Κώστας Τσοπανάκης είναι
Πρόεδρος του Συνδέσμου Αλαγιωτών και
Γενικός Γραμματέας στο ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

Τα εγκαίνια των χώρων έκθεσης και παρουσίασης των Συλλογών του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

Την Τετάρτη, 18 Μαΐου 2005, πραγματοποιήθηκε με επισημότητα η τελετή εγκαίνιων των δύο «μουσείων» του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.: Ιστορικού-Λαογραφικού και Υφαντουργίας-Ταπητουργίας.

Παρόντες ήσαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ν. Ιωνίας και Φιλαδελφείας κ. Κωνσταντίνος, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Απασχόλησης, καθ. Σπ. Βλιάμης (ως εκπρόσωπος του Πρωθυπουργού), ο εκπρόσωπος τού Π.Α.Σ.Ο.Κ., βουλευτής Κώστας Γείτονας, ο εκπρόσωπος του Συνασπισμού, κ. Παν. Λαφαζάνης, ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. κ. Ελ. Σκανδάλης. Από την πλευρά του Δήμου Νέας Ιωνίας παρέστησαν ο Δήμαρχος, κ. Γιάννης Χαραλάμπους, ο Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου, Πέτρος Μπουρδούκος, οι Αντιδήμαρχοι, κ. κ. Λεων. Βογιατζόγλου, Ν. Μπράτιμος, Λ. Χριστοδούλου, Δ. Θωμαΐδου, Ν. Μανωλουδάκης, ο κ. Ν. Δακούτρος, ως εκπρόσωπος της παράταξης «Ιωνία - Δημιουργία» και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ. κ. Ρ. Ουσταμπασίδου, Π. Βλασσάς, Ν. Μαγιόπουλος, Αρ. Χατζησαββίδης, Π. Μαϊστρος, Σπ. Εξαδάκτυλος, Γ. Τσομπάνογλου, Κ. Ιωαννίδης, Γ. Μπιγαλης, Π. Μανούρης, Β. Καλογερόπουλος, Ανδρ. Καφετζής και Όλγα Κατημερτζή.

Επίσης, παρόντες ήταν οι κ. κ. Γ. Τσιακίρης, από το Σύλλογο Σουφλίου Έβρου «Η Χρυσαλίδα», Χρ. Ρουμελιωτάκης, Τάκης Βεζυργιάννης, Πρόεδρος της Ενώσεως Σμυρναίων, Γ. Κατημερτζής, Πρόεδρος της Π.Ε.Α.Ε.Α., πολλοί εκπρόσωποι φορέων και 500 περίπου επισκέπτες.

Μετά τους σύντομους χαιρετισμούς των επισήμων έγινε απονομή τιμητικών πλακετών σε όλους όσοι προσέφεραν ενθυμήματα, αντικείμενα, εργαλείούς, μουσειακά εν γένει είδη ή είχαν βοηθήσει σε εθελοντική βάση στην οργάνωση της έκθεσης των συλλογών.

Στο τέλος της τελετής, ο Πρόεδρος του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., Χάρης Σαπουντζάκης, ο Αντιπρόεδρος, Μάκης Λυκούδης και ο κ. Χρήστος Χατζηιωάννου, μέλος, ξενάγησαν τους επισκέπτες.

Αλφαριθμητικός κατάλογος τιμηθέντων φυσικών προσώπων και φορέων:

Α. Δωρεές ιστορικών και λαογραφικών κειμηλίων

Αϊβατίδου Αναστασία
Γαβριηλίδου Κούλα
Γκαδόλου Αναστασία
Κιολόγλου Δημήτρης
Κοσμίδου Βασιλική
Κοντίτση Κυριακή
Κοφινά Άννα
Κωστιδάκης Τάκης
Λίποβατς Ευάνδρα
Λυκούδη Στέλλα
Μπανούση Λέλα
Παραρά-Ευτυχίδου Νίτσα
Πασίρογλου Παρασκευάς και Ιωάννα
Πολυκάρπου Ιωσήφ
Σακαλίδης Ιωάννης
Τσοπανάκης Κωνσταντίνος του Ιορδάνη
Χατζηιωάννου Γεωργία
Χομπάς Νικόλαος και Χρυσούλα

Ένωση Σμυρναίων
Ένωση Σπάρτης Μικράς Ασίας
Ίδρυμα «Τάκης Σινόπουλος»
Π.Ε.Α.Ε.Α. Νέας Ιωνίας
Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ν. Ιωνίας

Β. Δωρεές εκθεμάτων υφαντουργίας-ταπητουργίας

Γιαγλόγλου Πρόδρομος
Ευστρατιάδης Γιώργος
Εφραίμογλου Σίμος
Καϊσερλόγλου Βλαδίμηρος
Καϊσερλόγλου Μιχάλης
Καλογιάννης Νικόλαος
Καρπέτα Μαρία
Κοτσιάνης Δημήτρης
Κούρος Πέτρος & Αντωνία
Κυριόγλου Δημήτριος
Μανικιάν Αβάκ
Μελλίδης Αλέξανδρος
Μελλίδης Κωνσταντίνος
Μουγγός Χρήστος & Γορτυνία
Νουβέλογλου Ευστάθιος
Παρδάλης Βασίλειος
Παρδάλης Ευάγγελος
Σαββίδης Ιωσήφ-Χρήστος
Σαββίδης Κυριάκος
Σαλής Γιάννης

Σύλλογος Φίλων Μετάξης «Η Χρυσαλλίδα»
Σύνδεσμος Υφαντουργών,
Βιοτεχνών, Μικροβιομηχάνων Αττικής

Γ. Εθελοντική εργασία

Δημοτική Αστυνομία
Ιωάννου Κοσμάς
Καζδαγλής γιώργος
Κυπριώτης Γιώργος
Τζανιδάκης Μανώλης
Τελίδης Ευάγγελος

Για το Κ.Ε.Μ.Ι.Π.Ο.
Χάρης Σαπουντζάκης
Πρόεδρος

Φωτογραφίες αντικειμένων και κειμηλίων από τις Συλλογές του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ..
Φωτογράφηση: Β. Κατσάνη.

Νέες δωρεές για τις Συλλογές του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

Νέες δωρεές εμπλούτισαν τις Συλλογές του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., προερχόμενες από Ιωνιώτες και μη που θέλησαν να ενισχύσουν την προσπάθεια για τη διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής μνήμης των Μικρασιατών.

Σε συνέχεια της αναφοράς μας στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού, ακολουθεί αλφαριθμητικός κατάλογος των νέων δωρητών και παρουσιάζονται φωτογραφίες από μέρος μόνον των αντικειμένων και κειμηλίων που έχουν εκτεθεί.

Ανθίμου Άννα, Αντωνίου Δέσποινα, Βάρβογλης Σωτήρης, Δανιηλίδου Τζένη, Ελμαλόγλου Κυριάκος, Θωμαΐδου Βασιλική, Κάτσικα Τασούλα, Κολυμενάκης Γιάννης, Κοτσάνης Δημήτρης, Κυριακόπουλος Ανδρέας, Μάρκογλου-Λαμπροπούλου Χρυσούλα, Μουμτζίδης Αθανάσιος, Νουβέλογλου Ευστάθιος, Παναγιωτοπούλου Μαρία, Παντελίδου Μυροβλία, Σακαλόγλου Γκέλυ, Σακαλόγλου-Αϊβαζόγλου Αγγέλα, Σαπουντζάκη Χαρίκλεια, Ταμπάκης Αναστάσιος, Τελίδου Κυριακή, Τουστζόγλου Αθηνά, Τουστζόγλου Μαρία, Τσοπανάκη Κατίνα, Τσοπανάκης Κώστας του Γεωργίου, Χορταζάκη-Πασχαλίδου Ελένη, Χρηστίδης Ντίνος.

Ευχαριστούμε θερμότατα όλους τους δωρητές.

Για την Επιτροπή Οργάνωσης Μουσείων και Εκθέσεων
Ο Συντονιστής

Χρήστος Χατζηιωάννου

Τα Μέλη: Μάκης Λυκούδης, Ηλίας Μωραλόγλου, Νίτσα Παραρά-Ευτυχίδου, Ιωσήφ Σαββίδης, Χάρης Σαπουντζάκης.

Η σελίδα των δωρητών - εθελοντών

Η παρούσα ενότητα αναφέρεται στους δωρητές παντός είδους, καθώς και στο έμψυχο δυναμικό του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., που σε εθελοντική βάση συνεισφέρει στη λειτουργία και ανάπτυξη του έργου και των δραστηριοτήτων του.

Πρόκειται για το «βήμα» αυτών των ανθρώπων, στο οποίο μπορούν να καταθέτουν τις εμπειρίες, απόψεις και κάθε είδους πληροφορίες που σχετίζονται με την προσφορά τους.

Εγκαίνια γίνονται με περιγραφές κειμηλίων που δώρισε η Ιωνιώτισσα συγγραφέας, μέλος του Δ.Σ. του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., Νίτσα Παραρά-Ευτυχίδου. Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί μέρος του όλου που έφθασε στα χέρια μας και υπογράφεται από τη δωρητρια.

«Είχα την τύχη τα αντικείμενα της Λαογραφικής Συλλογής μου να βρούνε «στέγη». Ευτυχώς, διότι η δική μου (στέγη) χρησιμοποιήθηκε για κατοικία του πρωτότοκου γιου μου (ανοιγοντας καινούριο σπιτικό). Τη δική μου διακόσμηση -μουσειακή, βλέποντάς την από μικρό παιδί- την είχε βαρεθεί· θέλησε πιο σύγχρονο περιβάλλον. Ό,τι μουσειακό κομμάτι (και ήταν πολλά) τα μάζεψα σε κούτες, πολλές κούτες. Τη συλλογή μου από πετρώματα, ορυκτά και κοχύλια κράτησε ο δευτερότοκος γιος μου.

Μέρος της λαογραφικής αυτής συλλογής, αντικείμενα μικρά και μεγάλα – όλα ενδιαφέροντα – δώρισα στο μελλοντικό μουσείο του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. Ήταν Σεπτέμβρης – Οκτώβρης του 2004 και μερικά ακόμα τον επόμενο χρόνο στο δεύτερο στήσιμο του Μουσείου, πιο αξιόλογα κομμάτια κατά γενική ομολογία. Συνολικά πάνω από τριακόσια πενήντα αντικείμενα. Φυσικά προηγήθηκε η συγκατάθεση των παιδιών μου που με ρώτησαν αν θα αναγνωριστεί η αξία της προσφοράς μου. Και βέβαια απάντησα. ...

Δε λέω, τ' αποχωρίστηκα. Οικειοθελώς τα προσέφερα σε «καλά χέρια» σαν αρχή, για τη δημιουργία του Μουσείου του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. του Δήμου Νέας Ιωνίας.

Ποιο να ξεχωρίσω; Όλα αγαπημένα που για πάνω από τριάντα πέντε χρόνια έζησα ανάμεσά τους, στολισμένα, τα καμάρωνα, τα φρόντιζα. Γυάλιζα χαλκώματα και μπρούτζινα. Υφασμάτινα του αργαλειού, κεντήματα ασπρικής και τσεβρέδες, φυλαγμένα σε συρτάρια και άλλα χοντρά υφαντά σε σεντούκι «που δεν είχε πάτο».

Τούτο το άρθρο αυτήν την έννοια έχει: να εξηγήσω, με λίγα λόγια, μερικά από αυτά τα δωρηθέντα εκθέματα. Δηλώνω υπεύθυνα για τις πληροφορίες των αντικειμένων αυτών ότι ίδια γνώμη θα έχει κάθε λαογράφος.

Για τη διευκόλυνση των αναγνωστών κρατώ την ίδια σειρά στην παρουσίαση των αντικειμένων: (α) περιγραφή, (β) τόπος προέλευσης, (γ) χρονολογία, περίπου, (δ) λειτουργικό ή διακοσμητικό στοιχείο και (ε) ποιος μου το χάρισε ή πότε το αγόρασα.

Θωρώ κι αναριγώ (μέρος αυτών που στολίστηκαν) κι ας μην είναι πια δικά μου. Τ' αγαπώ σαν παιδιά μου, όπως τα παιδιά μας τα παντρεύουμε κι έχουν πλέον άλλο σπιτικό. Τα παιδιά μας, ναι, δεν απομακρύνονται από την αγάπη και τη θύμησή μας. Έτσι κι αυτά τα άψυχα, για μένα ζωντανά, το καθένα με την ιστορία του, τα λατρεύω. Δεν είναι σαν τις αλησμόντες πατρίδες που είναι δύσκολο να τις επισκεπτόμαστε. Τούτα είναι κοντά μου, σ' άλλη στοργική αγκαλιά, σε «παλάτι» του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. του Δήμου Νέας Ιωνίας Αττικής.

Αντικείμενα:

1. **Κανάτα και σαπουνιέρα από φαγιάνς για λαβομάνο** σε χρώμα έντονο ροζ και άσπρο (από το τακίμι λείπει η λεκάνη). Θα τα βρείτε σε προθήκη του Μουσείου αλλά και στο 20 τεύχος του περιοδικού του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. Είναι από τα Βουρλά της Σμύρνης. Την έφερε λίγο πριν την καταστροφή του 1922 η οικογένεια Χριστοφή Κεφαλά. Χρησιμοποιούνταν στις κρεββατοκάμαρες ή στον μουσαφίρο οντά. Προσφορά σε μένα από την αλησμόνητη εξαδέλφη μου Φιλίτσα Κεφαλά-Ουλκέρογλου, γύρω στο 1975.

2. **Χαλί χειροκέντητο**, διαστάσεων 2μ. χ 1,55μ. Πολύχρωμο κεντημένο μετρητό-ανεβατό, πάνω σε κιλίμι καφέ χρώματος. Τεχνικής Σουμάκ. Από το Αδραμύττιον και τη Μυτιλήνη, εργασμένο γύρω στο 1925 και μετά. Κατάλληλο για στόλισμα τοίχου. Τμήμα του κοσμεί το 20 τεύχος του περιοδικού. Προσφορά σε μένα από την αλησμόνητη φίλη Τούλα Κυριακόγλου το 1973.

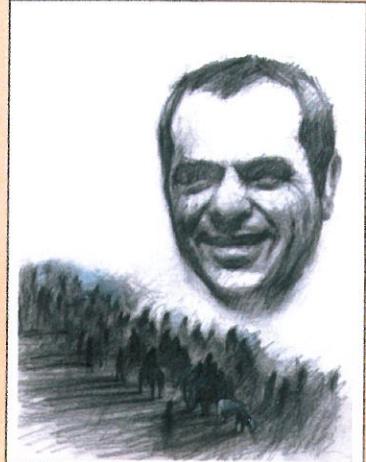
3. **Εξάρτημα γραφείου από πράσινο μάρμαρο** οβάλ, διαστ. 45εκ. χ 29εκ. με δύο θήκες για μελανοδοχεία και θέση για κοντυλοφόρους. Ανήκε στον αειμνηστο εξάδελφό μου Κώστα Χατζηκυριάκο του Αναστάση. Με την Καταστροφή, ήρθε μαζί με την οικογένεια από τα Βουρλά πέντε-έξι χρόνων. Έμειναν στη Ν. Φιλαδέλφεια. Τελείωσε με άριστα τη Λεόντειο Σχολή, επίσης το Πανεπιστήμιο Αθηνών και αμέσως διορίστηκε καθηγητής Φιλόλογος στη Λεόντειο. Όμως, γίνεται ο πόλεμος του '40, επιστρεύτηκε και ήταν από τους πρώτους Υπαξιωματικούς που σκοτώθηκαν στην Αλβανία. Η αδελφή του, Χρύσα Βαμβακοπούλου, που μου το χάρισε είπε: «σε καλά χέρια το χαρίζω». 1980».

(Η συνέχεια σε επόμενο τεύχος ...)

Μονογραφία για τον Στέλιο Καζαντζίδην

Στάθης Ουλκέρογλου
Πάνος Αμελίδης
Ευτυχία Τσεσμελή

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

Στέλιος Καζαντζίδης

ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ 2005

Έργο αναμένεται να κυκλοφορήσει στα τέλη του Νοεμβρίου 2005.

Ένας σημαντικός στόχος της σειράς «Μικρασιάτες Δημιουργοί» είναι να «ανοίξει» η έρευνα και να εμπνεύσει νέους ερευνητές που ενδιαφέρονται να ασχοληθούν σε ερευνητικό-ακαδημαϊκό επίπεδο με τους μικρασιάτες δημιουργούς (μουσικούς, λογοτέχνες κ.λπ.) που έζησαν στη Νέα Ιωνία.

Η Επιτροπή Έρευνας και Τεκμηρίωσης
Στοιχείων Ιστορίας και Λαογραφίας
Συντονίστρια

Φραντζέσκα Βουδούρογλου-Λάνγκενφας
Μέλη: Χρυσάνθη Αθηνάκη, Στάθης Ουλκέρογλου, Παναγιώτης Παρέσογλου,
Χάρης Σαπουντζάκης, Κώστας Τσοπανάκης.

Από την Επιτροπή Έκδόσεων και Παραγωγής Υλικού

Φίλοι αναγνώστες,

Το τεύχος του περιοδικού του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. που κρατούμε στα χέρια μας αποτελεί, μετά χαράς, τη δεύτερη περιοδική έκδοση ποικίλου περιεχομένου. Οι θεματικές αναφορές σε ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία που σχετίζονται με τη μικρασιατική κληρονομιά οριοθετούν το περιεχόμενό της.

Η προσπάθειά μας, όπως έχει προαναφερθεί, επικεντρώνεται στους ακόλουθους άξονες:

1. διασφάλιση της ποιότητας και του ενδιαφέροντος του περιεχομένου
2. ανάπτυξη συνεργασιών με φυσικά και νομικά πρόσωπα που επιθυμούν να συνδράμουν στον εμπλουτισμό της ύλης του περιοδικού
3. διατήρηση και αύξηση των θεματικών αξόνων της ύλης του
4. καλλιέργεια της επικοινωνίας με όσο το δυνατόν περισσότερους πολίτες.

Πιστεύουμε ότι κάθε έργο έχει την ανάγκη της ενεργού συμμετοχής και της υποστήριξης όλων μας, δημοτών και μη, προκειμένου να εξελιχθεί να προσφέρει σε αυτό που εύστοχα ονομάζουμε «κοινωνία των πολιτών». Η Νέα Ιωνία, ο Δήμος μας, η «μικρή μας κοινωνία», με τη δημιουργία φορέων πολιτισμού και μέσων έκφρασής τους, επιδιώκει να αξιοποιήσει το ανθρώπινο δυναμικό της και να σταθεί αντάξια των προκλήσεων των ημερών.

Σας προσκαλούμε, λοιπόν, να πλαισιώσετε την παρούσα εκδοτική προσπάθεια του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. με την ανθρώπινη αγάπη και το ενδιαφέρον ανάπτυξης και βελτίωσης που από πάντα υπάρχει σε όλους μας.

Για οποιεσδήποτε πληροφορίες βρισκόμαστε στη διάθεσή σας, στους αρ. τηλ. 210 279 5012 και κιν. 6932 384496.

Πολιτιστικές διαδρομές

της Ζωής Π. Μαυροσκότη *

Στην καθημερινότητα και στις διαπροσωπικές μας σχέσεις υπάρχουν πολλά πράγματα που τον καθένα από εμάς τον ενώνουν αλλά και τον χωρίζουν από τους υπόλοιπους. Αυτό ισχύει δε και σε μεγαλύτερες κλίμακες, σε επίπεδο λαών και πολιτισμών, καθώς η διαφορετικότητα του κάθε λαού είναι το στοιχείο που τον κάνει να ξεχωρίζει από τους άλλους. Αυτό που μας ελκύει αλλά και αυτό που μας χωρίζει από τον οποιοδήποτε άλλο είναι η διαφορετικότητά του.

Αυτή η διαφορετικότητα σε οποιοδήποτε επίπεδο εκφράζεται μέσα από τους φορείς του πολιτισμού, τους ανθρώπους. Οι άνθρωποι φέρουν παραδόσεις, κουλτούρες, μεταφέρουν τις ιστορίες των ανθρώπων που δεν υπάρχουν πια πάνω στη γη και δημιουργούν τις δικές τους, νέες διαδρομές. Η παράδοση δεν είναι μια στατική ιδέα. Εμπλουτίζεται και αλλάζει από τους ανθρώπους στη διαδρομή της ζωής τους. Σε τέτοιες διαδρομές συναντούμε ανθρώπους που φέρουν παραδόσεις του μικρασιατικού πολιτισμού και μαζί με αυτούς αναζητούμε πώς η παράδοση ενσωματώνεται και ποια είναι η θέση της στα σημερινά δεδομένα της Ελλάδας του 21ου αιώνα.

Μια πτυχή της παράδοσης συχνά υποτιμημένη είναι η κουζίνα, γεγονός παράξενο, αν αναλογιστούμε την σημαντική θέση του φαγητού στην καθημερινότητά μας. Πόσοι από εμάς πραγματικά και συνειδητά βλέπουμε πίσω από το φαγητό την παράδοση των προγούμενων γενεών; Αν, για παράδειγμα, η ελληνική κουζίνα έχει περισσότερο ελαιόλαδο, δεν είναι γιατί μας αρέσει πιο πολύ από το βούτυρο, αλλά γιατί πάντα υπήρχε πληθώρα ελαιόδεντρων·σε άλλες κουζίνες, όπως οι βόρειες ευρωπαϊκές, παραδοσιακά μαγείρευαν με περισσότερο βούτυρο γιατί αυτό διέθεταν. Έτσι, ενώ από όλες τις πτυχές της παράδοσης το φαγητό βρίσκεται πλησιέστερα στην καθημερινότητά μας, οι γρήγοροι ρυθμοί της ζωής δεν βοηθούν να συνειδητοποιήσουμε πόσες πολλές μνήμες και παραδόσεις μπορεί να μεταφέρει μια συνταγή, ένα φαγητό.

Οι άνθρωποι που κατεξοχήν φέρουν την παράδοση του φαγητού κοντά στην καθημερινότητά μας είναι οι «επαγγελματίες» της κουζίνας, οι εστιάτορες. Σε μια τέτοια διαδρομή συναντούμε τον κύριο Γιάννη Χρυσοστομίδη. Ο κ. Χρυσοστομίδης γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Πόλη όπου διατηρούσε δικό του εστιατόριο στον Βόσπορο. Από το 1976 διατηρεί εστιατόριο στην Αθήνα μαγειρεύοντας και σερβίροντας αυθεντικό πολίτικο και μικρασιατικό φαγητό, έτσι όπως το έμαθε στην οικογένειά του και το ετοίμαζε για τους πελάτες του στην Πόλη. Στην οικογένεια του δεν είχε ανάλογη παράδοση. Ο πατέρας του είχε καφενείο και εκείνος από 12 ετών άρχισε να εργάζεται στην κουζίνα του

Park Hotel στην Πόλη.

Στην Πόλη, διηγείται, υπήρχαν πολλά ελληνικά εστιατόρια. Εκείνος διατηρούσε το «Garage» στα Θεραπειά του Βοσπόρου, όπου υπήρχε μια σειρά εστιατορίων με αυθεντικό πολίτικο φαγητό όπως το Findan, το Feliz, το «Χρήστος» και άλλα. Οι εποχές άλλαξαν, πολλοί Πολίτες ήρθαν στην Ελλάδα και άλλα έκλεισαν, άλλα υπάρχουν ακόμη. «Δε βαριέσαι, πάντα εύκολες ήταν οι εποχές», λέει ο κ. Χρυσοστομίδης αναλογιζόμενος τα χρόνια στην Πόλη. «Δεν μάλωνα με κανέναν. Είπαμε, τα προβλήματα λύνονται στο τραπέζι του φαγητού, τα συζητούσαμε και τα λύναμε όλα εκεί».

Το φαγητό είναι πράγματι μια γέφυρα πολιτισμού αλλά και συχνά ένας τρόπος να επιλυθούν τα προβλήματα, ιδιαίτερα σε στιγμές έντασης όπως αυτές που ο κ. Χρυσοστομίδης έζησε στο εστιατόριό του στην Πόλη. «Είχε μαλώσει ένας Τούρκος με έναν Έλληνα, στα μαχαίρια ήταν και τα βρήκαν πάλι. Ορκίστηκαν, αν ξαναμαλώσουμε εμείς, να χυθεί το αίμα μας όπως χύνεται το νερό στο ποτήρι. Κι ήταν μια χαρά. Ο Τούρκος κράτησε την δουλειά στην Πόλη, ο Έλληνας ήρθε εδώ και έπαιρνε και το μερτικό του. Δε γινόταν πάντα έτσι βέβαια. Υπάρχουν άνθρωποι και άνθρωποι».

Ο ίδιος παραδέχεται ότι το να μαγειρεύει πολίτικα φαγητά είναι ένας τρόπος να διατηρήσει την επαφή

του με τον τόπο που μεγάλωσε. Οι αγκινάρες αλά πολίτα τού θυμίζουν τα νεανικά του χρόνια στην Πόλη. Εκεί υπήρχαν πάντοτε εδέσματα για ξεχωριστές περιστάσεις. «Το Πάσχα θα τρώγαμε το αρνί με τα πιλάφια του, τα Χριστούγεννα το γουρουνόπουλο και την Πρωτοχρονιά γαλοπούλα ή αρνί γεμιστό». Σήμερα θα φτιάξει τέτοια φαγητά όταν του κάνουν παραγγελίες.

Σήμερα όμως άλλαξαν οι νοοτροπίες, διαπιστώνει. «Οι νέοι ξεχνούν τις παραδόσεις. Πολλά που συνεχίσαμε εμείς στην Πόλη πολλοί τα ξεχνάνε». Ανησυχεί μήπως δλες αυτές οι παραδόσεις της μαγειρικής αλλά και της μουσικής σιγά σιγά χαθούν. «Είμαστε τώρα στο 70% να ξεχνάμε και στο 30% να θυμόμαστε», επισημαίνει.

Αυτό που τον ανησυχεί ιδιαίτερα είναι ότι συχνά αλλοιώνουμε την παράδοση. «Για να πιάσουνε πιο πολλή πελατεία κάνουνε μερικοί πολίτικα σουβλάκια πού 'ναι μικροσκοπικά, βάζουνε πιο πολλά μπαχάρια και έτσι αλλοιώνεται η αυθεντική κουζίνα μας. Αυτά είναι πιο πολύ ανατολίτικα. Από τα βάθη της Ανατολής. Εμείς οι Έλληνες τρώμε τα λαδερά, η ανατολίτικη κουζίνα έχει πιο πολλά λίπη, πιο πολύ βούτυρο».

Αποτελεί πραγματικά μεγάλο ζήτημα το αν η παράδοση, έτσι όπως μεταλλάσσεται στο πέρασμα των χρόνων, αλλοιώνεται ή απλά προσαρμόζεται και με τη σειρά της δημιουργεί μια νέα παράδοση. Ο πολιτισμός είναι οι ίδιοι οι άνθρωποι που τον δημιουργούν και είναι, κατά την προσωπική άποψη της γράφουσας, δείγμα πολιτισμικής υγείας οι ανταλλαγές μεταξύ της μιας και της άλλης κουλτούρας. Όμως η διαφύλαξη της κληρονομιάς του παρελθόντος αποτελεί ασφαλή πυξίδα πλοϊγησης για το μέλλον.

Με αυτά στο νου, αυθόρμητα ρωτώ τον κ. Χρυσοστομίδη αν έχουν γίνει συλλογικές προσπάθειες για να προβληθεί η κουζίνα του τόπου του. Βρίσκει καλή την ιδέα αυτή αλλά επισημαίνει ότι κάτι τέτοιο ως

τώρα ούτε έχει οργανωθεί ούτε έχει συζητηθεί. Προτείνει με την σειρά του, γνώστες της πολίτικης κουζίνας, μάγειροι και ζαχαροπλάστες να μαζευτούν και να δείξουν τα μυστικά της κουζίνας της Πόλης και της Μικρασίας.

Μια Γιορτή Μαγειρικής, με άλλα λόγια, θα ήταν μια καλή ευκαιρία όχι μόνο για να αναδείξουμε έναν τομέα της παράδοσης που αν και σημαντικός συχνά παραμένει πίσω από τις πόρτες του κάθε νοικοκυριού αλλά και για να δείξουμε και στους επισκέπτες της Ελλάδας ότι ελληνικό φαγητό δεν σημαίνει μόνο μουσακάς, παστίτσιο και σουβλάκι.

Το εστιατόριο του κ. Χρυσοστομίδη θα το συνεχίσει κάποιος άλλος. «Πολλοί νέοι σήμερα θέλουν να τελειώνουν γρήγορα και να φεύγουνε», τονίζει ο κ. Χρυσοστομίδης και συνεχίζει λέγοντας ότι «είναι δύσκολο, άμα θες να μάθεις την δουλειά πρέπει να την παρακολουθείς πολύ, να μην κοιτάζεις το ρολόι σου». Η παράδοση που έφερε μαζί του από την Πόλη θα περάσει στα χέρια άλλων που έχουν το μεράκι να την συνεχίσουν και ενδεχομένως να την εμπλουτίσουν και να την παραδώσουν με τη σειρά τους στην επόμενη γενιά.

Η επαφή εξάλλου με την παράδοση και τον πολιτισμό είναι συχνά δύσκολη σε μια εποχή που όλα κινούνται γρήγορα. Η παράδοση απαιτεί βραδύτερους ρυθμούς, με την έννοια να ανατρέξει κάποιος στο παρελθόν και να δει με αγάπη και υπομονή τι έχει μείνει πίσω, τι έχει παραδοθεί σε εμάς και πώς την γνώση του παρελθόντος μπορούμε να την χρησιμοποιήσουμε στο παρόν ως ώθηση για να κάνουμε τις ζωές μας καλύτερες ποιοτικά και στη συγκεκριμένη περίπτωση πιο γευστικές!

* Η Ζωή Μαυροσκότη είναι απόφοιτος του Τμήματος Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. zmvros@otenet.gr

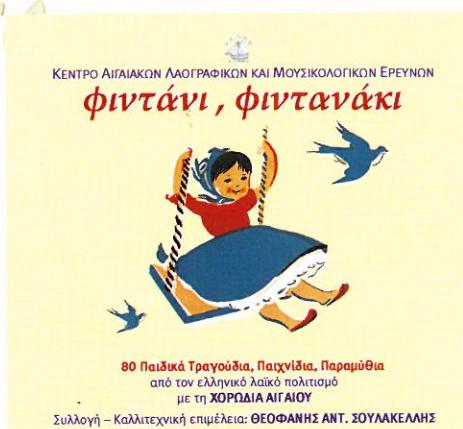
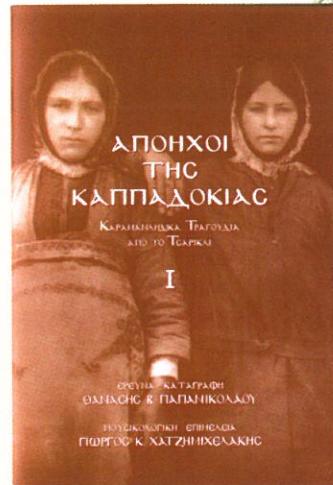
ΔΙΣΚΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Απόχοι της Καππαδοκίας Καραμανλήδικα Τραγούδια από το Τσαρικλί – I

Έρευνα – Καταγραφή: Θανάσης Β. Παπανικολάου
Μουσικολογική Επιμέλεια: Γιώργος Κ. Χατζημιχελάκης
Βιβλιάριο 36 σελ. με ένθετο ψηφιακό δίσκο
Έκδοση: Αθήνα, 2005 (πληροφορίες: 6947 020 486)

Η ενδιαφέρουσα έκδοση περιλαμβάνει παραδοσιακά τραγούδια και σκοπούς των προσφύγων από τα χωριά Μυστί και Τσαρικλί της επαρχίας Νίγδης Καππαδοκίας. Το πρωτογενές υλικό καταγράφηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980 στην περιοχή του Άνω Μαιρολόφου Αλμυρού, όπου εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες από τα εν λόγω χωριά μετά το 1924. Όλα τα τραγούδια συνοδεύουν χορούς, είναι τουρκόφωνα και έχουν ηχογραφηθεί με τη συνοδεία παραδοσιακών μουσικών οργάνων. Στο μικρό βιβλίο συναντά κάποιος τα κείμενα των τραγουδιών και ελεύθερη μετάφρασή τους στην ελληνική, οδηγούς μουσικών κειμένων (παρτιτούρες), πληροφορίες για τους χορούς και φωτογραφικό υλικό.

Η έκδοση υποστηρίχθηκε από το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Κόνιτσας, τον Πολιτιστικό Λαογραφικό Σύλλογο Κόνιτσας «Οι ρίζες» και τους Συλλόγους Καππαδοκών Ν. Έβρου «Οι Τρεις Ιεράρχες» και Μαιρολόφου «Ο Άγιος Γεώργιος – Τσαρικλί».

φιντάνι, φιντανάκι 80 Παιδικά Τραγούδια, Παιχνίδια, Παραμύθια από τον ελληνικό λαϊκό πολιτισμό με τη ΧΟΡΟΔΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

Συλλογή – Καλλιτεχνική επιμέλεια: Θεοφάνης Αντ. Σουλακέλλης
Δημιουργία πολυμέσων: Σταύρος Κατηρτζόγλου
Ερμηνευτές: Χορωδία Αιγαίου & απόφοιτοι μουσικοί-οργανοπαίκτες των Μουσικών Σχολείων της Αττικής
Βιβλίο με 3 CD audio+Rom (Διάρκεια ηχογραφήματος: περίπου 2 ώρες)
Έκδοση: Κ.Α.Λ.Μ.Ε., 2005 (πληροφορίες: 210 603 8045)

Στην πρωτότυπη και εύχρηστη έκδοση των 3 CD audio / CD-ROM, ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει τη μουσική, τα κείμενα των τραγουδιών και του παραμυθιού, νανουρίσματα, ταχταρίσματα, παροιμίες, παιχνίδια, τα μουσικά κείμενα (παρτιτούρες) σε βυζαντινή και ευρωπαϊκή σημειογραφία, πρότυπα παιδικά σχέδια που συνοδεύουν το κάθε κείμενο, καθώς και οδηγίες για τη διδασκαλία του υλικού στις σχολικές τάξεις. Το υλικό είναι κατανεμημένο στους 3 δίσκους σύμφωνα με τις ηλικίες των παιδιών: προσχολική, Α'-Γ' Δημοτικού, Δ'-Σ' Δημοτικού.

Το υλικό της έκδοσης προέρχεται από διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας, την Κύπρο και τη Μικρά Ασία (παραλία, Καππαδοκία, Πόντος, Κωνσταντινούπολη).

Την έκδοση προλογίζουν η Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Μ. Γιαννάκου, ο πρ. Υπουργός Ε.Π.Θ., κ. Πέτρος Ευθυμίου και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Μ.Μ.Ε. στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κ. Νίκος Σηφουνάκης.

B.K.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Κεράμιον / δατος – Συναγωγή κειμένων Γ. Χατζηκωστής

Έκδοση: Λευκωσία, 2004

Σελ.: 384

Τιμή: 10 λίρες Κύπρου

Ο τίτλος του βιβλίου του Κύπριου εκπαιδευτικού δανείζεται από μια φράση του Ευαγγελίστη Λουκά. Είναι συμβολικός και πολύ ωραίος. Έτσι ο συγγραφέας αποθέτει κι αυτός «ένα κεράμιον ύδατος», μια στάμνα, ένα μικρό πήλινο δοχείο πνευματικής προσφοράς. Τα κείμενα του βιβλίου (σύνολο πενήντα) καλύπτουν μια μακρά περίοδο 45

περίπου χρόνων. Χωρίζονται σε έξι μέρη και αναφέρονται σε πρόσωπα και γεγονότα, της Παιδείας, της Ιστορίας, παλιάς και σύγχρονης, της Ελλάδας και της Κύπρου.

Εμείς θα σταθούμε μόνο σε ένα κείμενο του βιβλίου: στη «Μνήμη της Μικρασιατικής Ελλάδας». Πρόκειται για ομιλία σε εκδήλωση μνήμης που οργάνωσε το Παγκύπριο Γυμνάσιο, για τα 50 χρόνια της μικρασιατικής συμφοράς, στις 29 Νοεμβρίου 1972 και είχε πρωτοδημοσιευτεί στο περιοδικό «Πνευματική Κύπρος» (τεύχος 148-149, Ιαν.-Φεβρ. 1973, σσ. 100-109).

Αν και πέρασαν από τότε 33 χρόνια, το κείμενο αυτό του Γ. Χατζηκωστή δεν έχασε την επικαιρότητά του. Θαρρείς και γράφτηκε μόλις σήμερα. Ο εκλεκτός Κύπριος εκπαιδευτικός κάνει μια βαθιά τομή στην ιστορία της Ελληνικής Μικρασίας τονίζοντας ταυτόχρονα τα μεγάλα λάθη που οδήγησαν στην καταστροφή του 1922, σημειώνοντας: «Κι αν θέλαμε να κρατιόμαστε γερά από την αλήθεια – αυτήν που ελευθερώνει, κατά την ευαγγελική ρήση – δεν μπορούμε ν' αφήνουμε στο περιθώριο της μνήμης και τους στοχασμού μας τις ώρες των ξεπεσμών και των απωλειών μας».

Ο συγγραφέας έχει το χάρισμα να ζωντανεύει τα γεγονότα, να δίνει ψυχή στο κείμενό του και να συναρπάζει τον αναγνώστη. Επισημαίνει με ακρίβεια τα ιστορικά γεγονότα: «από την αρχαική εποχή ως τον αιώνα μας, από την ευδαίμονα Μίλητο και τις πρώτες ριπές της Ελληνικής Φιλοσοφίας ως την Ελληνική Σμύρνη του 200ύ αιώνα, ο Ελληνισμός της Μικρασίας στάθηκε καθ' όλα το ακμαιότερο τμήμα του Έθνους: σε πλούτο, σε αρετή, σε παιδεία».

Αξίζει τον έπαινό μας ο βαθυστόχαστος αυτός Κύπριος διανοούμενος, ο οποίος τόσο στην παιδεία όσο και στη Λογοτεχνία χάραξε ανεξίτηλα το όνομά του. Κλείνουμε τη μικρή μας παρουσίαση με τα δικά του λόγια:

«Σήμερα η μνήμη της Μικρασίας ζει αμείωτη στις καρδιές των Ελλήνων. Και μόνο το γεγονός ότι πενήντα χρόνια μετά το '22 ακμάζουν στις νέες εστίες ιδρύματα όπως οι Ενώσεις Σμυρναίων και Ποντίων, ότι Έλληνες, μικρασιατικής ή όχι καταγωγής, κατοικούν σήμερα στη Νέα Ιωνία, τη Νέα Σμύρνη, τη Νέα Φιλαδέλφεια, τη Νέα Κρήνη ή τη Νέα Μαινεμένη, το γεγονός ότι κάθε χρόνο επαναλαμβάνονται τόσο ζωντανές οι εκδηλώσεις μνήμης των Χαμένων Πατρίδων, εκδίδονται λαμπρά έντυπα, όπως το Αρχείο Πόντου ή τα Μικρασιατικά Χρονικά, υψώνονται μια καινούρια Αγία Φωτεινή και μια νέα Ευαγγελική Σχολή, γράφονται καινούρια τραγούδια για τη Σμύρνη, το Αϊβαλί και την Αγιά Σοφιά, όλα τούτα φτάνουν να δείξουν πόσο κοντά μας βρίσκεται ακόμα η μνήμη και η λαχτάρα της χαμένης Ελλάδας της Ανατολής».

Τρεις αιώνες, μια ζωή – Γιαγιά Φιλιώ η Μικρασιάτισσα

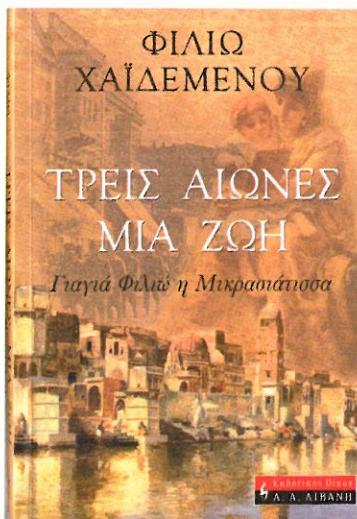
Φιλιώ Χαϊδεμένου

Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη

Αθήνα, 2005

Σελ.: 222, Τιμή: 15 ευρώ

«Δυο μέρες και δυο νύχτες μείναμε όρθιοι στην παραλία περιμένοντας να μπούμε σε κάποιο πλοίο. Χιλιάδες κόσμος, απελπισμένος και εξαθλιωμένος, με μάτια άδεια απ' τα άστρα είχαμε δει και την ψυχή ματωμένη απ' τον πόνο της απώλειας των αγαπημένων μας. Κάρα άδειαζαν πεθαμένους δίπλα μας, όπου έβρισκαν. Το βράδυ, όταν οι Τούρκοι άρχιζαν να βιάζουν και να κακοποιούν όποια γυναίκα έβρισκαν, οι Αμερικανοί άναψαν τους προβολείς των πλοίων και τους έριξαν πάνω μας, για να σταματήσουν κάπως το κακό. Φωνές ακούγονταν: «Τα γυναικόπαιδα να μπαρκάρουν πρώτα!» - Θαρρείς και υπήρχε και κανένας άντρας ανάμεσά μας ...».

«Ο νους μου φεύγει ξανά και πηγαίνει σε μέρη που με πονάνε, σε μέρη που δε θα ξεχάσω ποτέ· ο πόνος θα σταματήσει μόνο όταν πεθάνω. Το σώμα μου βρίσκεται εδώ, στο τώρα, αλλά το μυαλό μου συνεχίζει να τριγυρνάει στο τότε, στην αγαπημένη πατρίδα, που δεν ξέχασα ούτε για μια στιγμή. Η ζωή μου όλα αυτά τα χρόνια κινείται μόνη της, μηχανικά· νομίζω ότι όλοι εμείς που διωχτήκαμε, που υποφέραμε, που ξεσπιτωθήκαμε, που αποκτήσαμε βίαια μια νέα πατρίδα, δε θα λησμονήσουμε ποτέ τον τόπο μας, τη Μικρά Ασία. Πάντα θα μας πονάει η θύμησή της, όσα κι αν περάσαμε από τότε, και πάντα το μυαλό μας θα ξαναγυρίζει σ' εκείνα τα χρόνια, στις ρίζες μας».

Γιαγιά Φιλιώ η Μικρασιάτισσα. 106 χρόνων, πλέον, η Βουρλιωτίνα της Νέας Φιλαδέλφειας Αττικής μεταφέρει τις μνήμες και τα συναισθήματά της μέσα από την προκειμένη έκδοση. Η δύναμη της προφορικής μαρτυρίας ενισχύεται από τη γραπτή αποτύπωση, που καθιστά εφικτή τη διάδοσή της όπου δει χρείας. Ιδιαίτερης σημασίας, επίσης, χαίρει η αμεσότητα του λόγου που ρέει και μας ταξιδεύει νοερά σε καιρούς και τόπους αλλοτινούς. Άλλα και για τους εκπαιδευτικούς που θα θελήσουν να χρησιμοποιήσουν τη μαρτυρία μέσα στη σχολική τάξη, η γιαγιά Φιλιώ υπόσχεται εκπλήξεις που συχνότατα συναντούμε στα παραμύθια.

B.K.

15

Το Κέντρο Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Πολιτισμού (ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.)

είναι Ν.Π.Δ.Δ. του Δήμου Ν. Ιωνίας Αττικής και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 203 του Π.Δ. 410/95 (Δ.Κ.Κ.). Η ίδρυσή του δημοσιεύεται στο Φ.Ε.Κ. αρ. 646 / τ. Β', όπου παρατίθεται η σχετική Συστατική Πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου Νέας Ιωνίας Αττικής (113/03).

Για την επίτευξη των σκοπών του, το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. μπορεί να συνεργάζεται με τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, με τους Ο.Τ.Α. γενικώτερα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., καθώς και με πολίτες που ενδιαφέρονται να συμβάλουν σε αυτήν.

Στο πλαίσιο των δράσεων του Κέντρου περιλαμβάνονται η έρευνα, μελέτη και εκπόνηση προγραμμάτων, η ίδρυση και λειτουργία εξειδικευμένης βιβλιοθήκης, οι εκδόσεις, η προκήρυξη υποτροφιών, η καταγραφή στοιχείων του μουσικού και ορχηστικού πολιτισμού, η διδασκαλία παραδοσιακών τεχνών, η λειτουργία μουσείων, η διεξαγωγή εκθέσεων και η οργάνωση εκδηλώσεων και συνεδρίων.

Οι πόροι του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. προέρχονται από το Δήμο της Ν. Ιωνίας. Παράλληλα, σημαντική ενίσχυση προσφέρουν οι δωρεές και χορηγίες φορέων και φυσικών προσώπων.

Το Κέντρο στεγάζεται σε έναν από τους ανακανισμένους χώρους του συγκροτήματος κτηρίων του Δήμου Νέας Ιωνίας που βρίσκονται στην οδό Πατριάρχου Ιωακείμ 4, πολύ κοντά στον ομώνυμο σταθμό των Η.Σ.Α.Π. Σε καθημερινή βάση, υποδεχόμαστε το κοινό από τις 08:30 έως τις 13:00 και κάθε Πέμπτη απόγευμα, από τις 18:00 έως τις 20:00. Για κάθε επικοινωνία, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καλούν στον αρ. τηλ. / τηλεομ. 210 279 5012 ή στο Δήμο της Νέας Ιωνίας, στον αρ. τηλ. 210 279 0115.

Τακτικά μέλη

Πρόεδρος:

Χάρης Σαπουντζάκης, Συγγραφέας – Ιστορικός

Αντιπρόεδρος:

Μάκης Λυκούδης, Ζωγράφος – Αγιογράφος

Γραμματέας:

Κώστας Τσοπανάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Αλαγιωτών

Μέλη:

Άρης Χατζησαββίδης, Δημοτικός Σύμβουλος. Ανδρέας Καφετζής, Δημοτικός Σύμβουλος (πρώην Δήμαρχος). Νίτσα Παραρά – Ευτυχίδου, Συγγραφέας. Χρήστος Χατζηιωάννου, Πρόεδρος Ιωνικού Συνδέσμου. Γιάννης Κοριδής, Δημοσιογράφος – Συγγραφέας. Όμηρος Ακιανίδης, Γραφίστας. Ηλίας Καραμάνης, Φιλόλογος. Φραντσέσκα Βουδούρογλου – Λάγκενφανς, Δρ. Φιλολογίας. Δημήτρης Μανιατόπουλος, Δικηγόρος. Ηλίας Μωραλόγλου, Γενικός Γραμματέας Ένωσης Σπάρτης Μικράς Ασίας. Ευσεβία Αλεξιάδου, Αντιπρόεδρος Σωματείου Ινεπολιτών - Κασταμονιτών. Αναστάσιος Χαρισμίδης, Πρόεδρος Αδελφότητας Προκοπιέων.

Αναπληρωματικά μέλη

Νίκος Μαγιόπουλος, Δημοτικός Σύμβουλος (αναπληρωτής Προέδρου). Λεωνίδας Βογιατζόγλου, Δημοτικός Σύμβουλος. Νίκος Κουκουλάρης, Δημοτικός Σύμβουλος. Βασιλεία Κατσάνη, Σύμβουλος Πολιτισμικών και Μορφωτικών Δράσεων. Γεώργιος Καζδαγλής, Συνταξιούχος. Κοσμάς Ιωάννου, Συνταξιούχος. Χρυσάνθη Αθηνάκη, Φιλόλογος. Κλαίρη Αφεντούλη, Φιλόλογος. Ιωσήφ Σαββίδης, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Συνδέσμου Κλωστούφαντουργών. Στάθης Ουλκέρογλου, Μουσικούς θέτης. Δημήτρης Κωστιδάκης, Αντιπρόεδρος Ιωνικού Συνδέσμου. Πηνελόπη Δουρμούσογλου, Αντιπρόεδρος Ένωσης Σπάρτης Μ. Ασίας. Παναγιώτης Παρέσογλου, Αντιπρόεδρος Συνδέσμου Αλαγιωτών. Λαμπρινή Σπανοπούλου, Γ. Γραμματέας Σωματείου Ινεπολιτών-Κασταμονιτών. Ειρήνη Καλανταρίδου, Μέλος Δ.Σ. Αδελφότητος Προκοπιέων.

Εκδότης:

ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.

Γραφεία:

Πατριάρχου Ιωακείμ 4, Νέα Ιωνία 142 34 Αρ.Τηλ. / Τηλεομ. 210 279 5012

<http://www.dimosneasionias.gr/kemipo.htm>

Επιτροπή Εκδόσεων & Παραγωγής Υλικού

Συντονιστής: Γιάννης Κοριδής

Μέλη: Όμηρος Ακιανίδης, Ηλίας Καραμάνης, Βασιλεία Κατσάνη, Ανδρέας Καφετζής, Παναγιώτης Παρέσογλου, Χάρης Σαπουντζάκης, Κώστας Τσοπανάκης.

Υπεύθυνη Έκδοσης: Βασιλεία Κατσάνη

Σχεδιασμός - Παραγωγή: ΓΡΑΜΜΑ, Μάρνη 32, 104 32 Αθήνα, 210 522 5202 katradi@acsmai.gr

• Φωτογραφίες αντικειμένων και κειμηλίων από τις Συλλογές του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. κομμούν το εμπροσθόφυλλο, εσωτερικές σελίδες και το οπισθόφυλλο του τεύχους. • Η αναδημοσίευση κειμένων ή / και φωτογραφιών επιτρέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας και μετά από έγγραφη άδεια από το ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. • Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν απόψεις και θέσεις των συγγραφέων τους. Η αρμόδια για την έκδοση του περιοδικού επιτροπή του ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ. φέρει την ευθύνη για την επιμέλεια και την δραστική παρουσίασή τους μόνον.